

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

HT Tarmo Männistön toiminta Asunto Oy Pyynikinpihan tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 21.4.2020

Päätöksen diaarinumero: PRH/1161/10000/2019

Kantelu

Jussi Pohls on 26.4.2019 päivätyssä yhteydenotossaan esittänyt moitteita Asunto Oy Pyynikinpihan (jatkossa myös yhtiö) tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.2018– 31.12.2018. Tilintarkastuksen on tehnyt HT-tilintarkastaja Tarmo Männistö. Yhteydenottajan mukaan Asunto Oy Pyynikinpihan toimintakertomuksessa, tilinpäätöstiedoissa sekä tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa ei ole mainintaa yhtiön riskeistä, jotka ovat merkittäviä toiminnan kokoon ja laajuuteen nähden.

Yhteydenoton mukaan 1) yhtiö on antanut ulosottoviraston hyväksi 50.000 euron pankkitakauksen asunto-osakeyhtiön omistamassa tilassa toimineen ravintoloitsijan häätöpäätöksen ajamiseksi ja, että 2) yhtiön taseessa on hädetyltä ravintoloitsijalta yli 40.000 euron vuokrasaatavat, joita asunto-osakeyhtiön hallituksen puheenjohtajan arvion mukaan ei saada koskaan perittyä.

Yhteydenoton pohjalta tilintarkastusvalvonta on kiinnittänyt huomiota HT Tarmo Männistön tilintarkastustyön dokumentointiin ja annettuihin tilintarkastuskertomuksiin.

Tilintarkastajan selvitys

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tilintarkastusvalvonta on 29.5.2019 lähettänyt tilintarkastajalle selvityspyynnön, jossa tilintarkastajaa on pyydetty ottamaan kantaa yhteydenotossa esitettyihin väitteisiin sekä toimittamaan toimeksiantoja koskeva tilintarkastajan dokumentaatio (työpaperit).

Tilintarkastaja on 15.6.2019 vastannut selvityspyyntöön seuraavasti: "Toimintakertomuksessa ja liitetiedoissa olisi ollut hyvä mainita vuokrasaamisesta, että mikä on tilanne tällä hetkellä". Tilintarkastaja ei toimittanut vastauksensa yhteydessä toimeksiannon dokumentaatiota.

PRH:n tilintarkastusvalvonta on 15.6.2019 lähettänyt tilintarkastajalle lisäselvityspyynnön, jossa on pyydetty tarkennusta tilintarkastajan toimeksiantoja koskeviin toimiin sekä uudistettu toimeksiannon dokumentaatiota koskeva pyyntö.

Tilintarkastaja on 12.8.2019 päivätyssä vastauksessa uudistanut vastauksensa ja viitannut 15.6.2019 antamaansa selvitykseen. Männistö ei ole vastauksensa yhteydessä toimittanut pyydettyä dokumentaatiota.

PRH:n tilintarkastusvalvonta on lähettänyt tilintarkastajalle toisen lisäselvityspyynnön, jossa on pyydetty toimittamaan tilintarkastustoimeksiantoja koskeva dokumentaatio.

Tarmo Männistö on 23.10.2019 vastannut tilintarkastusvalvonnan lähettämään toiseen lisäselvityspyyntöön. Männistö on todennut vastauksessaan antaneensa vuoden 2018 tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen 20.2.2019. Tilintarkastaja on myös kertonut, ettei hänellä ole Asunto Oy Pyynikinpihasta muistiota tai työpapereita.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa HT Tarmo Männistölle varoituksen.

Perustelut

Hyvään tilintarkastustapaan kuuluu tarkastustyön dokumentaatiovelvollisuus. Tarmo Männistön allekirjoittamassa tilintarkastuskertomuksessa on todettu, että tarkastukset on tehty hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Männistö ei ole 29.5.2019, 12.8.2019 sekä uudelleen 16.10.2018 esitetyistä vaatimuksista huolimatta toimittanut tilintarkastusvalvonnalle tilintarkastusdokumentaatiota. Männistö on 23.10.2019 päivätyssä selvityksessään kertonut, ettei hänellä ole Asunto Oy Pyynikinpihasta muistiota tai työpapereita.

Tilintarkastuslautakunta on ratkaisukäytännössään todennut, että, kun tarkastusdokumentaation puutteellisuuden vuoksi ei voida päätellä, onko tilintarkastaja noudattanut riittävää huolellisuutta sen varmistamiseksi, että tarkastuksen perustana oleva aineisto on ollut riittävä tehtävän asianmukaiseen suorittamiseen, tilintarkastaja on menetellyt tilintarkastuslain ja hyvän tilintarkastustavan vastaisesti.

Tilintarkastuslautakunta viittaa aiemmin tekemiinsä päätöksiin PRH/1650/10000/2018, PRH/2289/10000/2017, PRH/3217/10000/2017, PRH/1404/10001/2016, PRH/138/10001/2016, joissa on otettu kantaa tilintarkastajan velvollisuuteen laatia ja esittää tilintarkastusdokumentaatio.

Edellä mainituissa päätöksissä tilintarkastajalle on annettu seuraamuksena huomautus tai varoitus. Arvioitaessa edellä mainittuja päätöksiä tehdyn työn dokumentointivelvollisuuden kannalta on otettava huomioon, että päätöksissä on ollut kysymys dokumentointipuutteiden ohella myös muun muassa tilintarkastajan riippumattomuudesta ja raportoinnista..

Yhteenveto

HT Männistö on antanut Asunto Oy Pyynikinpihan vuoden 2018 tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen 20.2.2019. PRH:n tilintarkastusvalvonnan pyydettyä useasti toimeksiantoa koskevaa tilintarkastajan dokumentaatiota, Männistö on ilmoittanut, ettei hänellä ole yhtiötä koskevaa muistiota tai työpapereita.

Tilintarkastusdokumentaation puuttumisen vuoksi ei ole mahdollista tehdä johtopäätöksiä tilintarkastajan tekemistä tarkastustoimenpiteistä ja niiden tuloksista, hankitusta evidenssistä eikä ammatilliseen harkintaan perustuvista ratkaisuista. Laiminlyömällä tarkastustyönsä asianmukaisen dokumentoinnin Männistö on menetellyt tilintarkastuslain 4 luvun 3 §:n edellyttämän hyvän tilintarkastustavan vastaisesti.

Tilintarkastuslain 10 luvun 7 §:n mukaan seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon kaikki säännöksessä mainitut asiaan kuuluvat seikat. Männistö on viivytellyt selvien vastausten antamisessa tilintarkastusvalvonnan kysymyksiin. Männistön toiminta ei ole ollut pelkästään huolimaton, vaan myös välinpitämätöntä tilintarkastuslain velvollisuuksien noudattamisessa.

Arvioitaessa HT Männistön menettelyä kokonaisuutena siinä ei ilmennyt varoitusta lievempää seuraamusta puoltavia seikkoja.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että edellä kuvatuissa olosuhteissa seuraamus HT Tarmo Männistölle on varoitus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 3 luku 1 ja 5 §, 4 luku 1 §, 3 § ja 4 §, 7 luku 3, 5 §, 8 luku 1 §, 10 luku 1 ja 7 §

Valitusoikeus

HT Tarmo Männistöllä on oikeus valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Pajamo (pj), Jussi Heiskanen (vpj), Ari Ahti, Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Rannikko, Leena Romppainen, Elina Stråhlman, Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Pajamo

Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Pasi Horsmanheimo

Esittelijä

Tilintarkastusvalvonta

Liite Valitusosoitus

Tiedoksi